

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**
Avdelning 32

DOM
2022-08-25
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
10850-22

KLAGANDE

Soliga Automater AB, 556925-0136

MOTPART

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden i Nacka kommun

ÖVERKLAGAT BESLUT

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden i Nacka kommuns beslut 2022-05-10, se bilaga 1

SAKEN

Strålskydd

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår överklagandet.

Besöksadress
Tegeluddsvägen 1
Telefon
08-561 680 00

Öppettider
måndag–fredag
08:00–16:00

Postadress
115 76 Stockholm

E-post
avd32.fst@dom.se
Webbplats
www.domstol.se/forvaltningsratten-i-stockholm/

YRKANDEN M.M.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden i Nacka kommun beslutade den 10 maj 2022 bl.a. att förbjuda Soliga Automater AB (bolaget) med verksamheten Tan Express i Nacka Forum att tillhandahålla, sälja eller förmedla produkter som är avsedda att användas innan solning i solarium och som i märkning eller marknadsföring uppges bidra till att huden blir brun samt att förbudet bl.a. omfattade 19 särskilt angivna produkter. Skälen för beslutet framgår av bilaga 1.

Bolaget yrkar att beslutet ska upphävas i den del som avser förbudet att tillhandahålla, sälja eller förmedla produkter som är avsedda att användas innan solning i solarium och som i märkning eller marknadsföring uppges bidra till att huden blir brun. Bolaget anför bl.a. följande. Det finns inte något förbud eller andra inskränkningar som förhindrar tillhandahållande av produkter som i marknadsföring bidrar till att huden blir brun. De lagstöd som kommunen åberopar är inte heller relevanta, strålskyddslagen (2018:396) avser endast tekniska anordningar och strålskyddsförordningen (2018:506) är inte relevant då förbudet i detta fall avser tillhandahållande av kosmetiska produkter som har sin egen tillsynsmyndighet och lagstiftning. Alla kosmetiska produkter som sätts på den gemensamma marknaden följer av kosmetikaförordningen. Produkter godkända på en marknad i EU är automatiskt godkända i hela den gemensamma marknaden. Produkternas eventuellt övriga egenskaper eller marknadsföring är i sammanhanget irrelevant och kontrolleras av andra förordningar under kontroll av en annan myndighet. Den enda relevanta frågan är om produkterna kan förstärka den ultravioletta strålningens verkningar. Produkterna har inte de egenskaper som följer av 12 § strålsäkerhetsmyndighetens föreskrifter om solarier och artificiella solningsanläggningar (SSMFS 2012:5) och det är visat genom dokument utfärdat av tillverkaren.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Utgångspunkter för bedömningen

Den centrala författningen i svensk lagstiftning vad gäller produktsäkerhet är produktsäkerhetslagen (2004:451). Lagen ska dock enligt 4 § första stycket inte tillämpas på varor när det gäller risker som omfattas av särskilda säkerhetskrav i någon annan författning eller i en EU-förordning. Vad gäller kosmetiska produkter finns särskilda krav bl.a. i kosmetikaförordningen. Denna förordning reglerar emellertid andra risker än sådana strålningsrisker som nämndens beslut tar sikte på och är därför inte tillämplig i förhållande till nämndens föreläggande om förbud (jfr prop. 2003/04:121 s. 85 f).

Särskilda krav på verksamheter med strålning finns i strålskyddslagen och till den lagen hörande förordning och föreskrifter enligt nedan.

Den som bedriver en verksamhet eller sysselsätter någon med att utföra arbete där det används en teknisk anordning som kan alstra icke-joniserande strålning ska enligt 7 kap. 1 § 3 strålskyddslagen (2018:396) i den utsträckning som behövs från strålsäkerhetssynpunkt och med hänsyn till verksamhetens eller arbetets art och andra förhållanden vidta de åtgärder och försiktighetsmått i övrigt som behövs för att hindra eller motverka skada på människors hälsa eller miljön.

Enligt 8 kap. 2 § 1 strålskyddslagen får regeringen meddela föreskrifter om att den eller de kommunala nämnder som fullgör uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet ska utöva tillsynen i fråga om verksamheter med kosmetiska solarier som bedrivs inom kommunen. Tillsynsmyndigheten får enligt 6 § samma kapitel besluta de förelägganden som behövs för tillsynen och för att de som har skyldigheter enligt denna lag, föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen eller beslut som meddelats med stöd av lagen ska fullgöra

dessa. Av strålskyddsförordningen (2018:506) anges att tillsyn över att strålskyddslagen (2018:396), denna förordning och föreskrifter som meddelats med stöd av förordningen följs, ska utövas av den kommunala nämnd som ansvarar för miljö- och hälsoskyddsområdet i fråga om verksamheter med kosmetiska solarier inom kommunen.

Enligt 12 § strålsäkerhetsmyndighetens föreskrifter om solarier och artificiella solningsanläggningar (SSMFS 2012:5) får det i verksamhet där kosmetiskt solarium upplåts till allmänheten inte tillhandahållas eller förmedlas kosmetiska eller hygieniska produkter som är avsedda att appliceras på huden före solariebestrålningen och som kan förstärka den ultravioletta strålningens verkningar.

Förvaltningsrättens bedömning

Förvaltningsrätten har att ta ställning till om nämnden haft grund för att förbjuda bolaget att tillhandahålla, sälja eller förmedla produkter som är avsedda att användas innan solning i solarium och som i märkning eller marknadsföring uppges bidra till att huden blir brun. Vidare har förvaltningsrätten även att ta ställningen till om nämnden haft grund för att besluta om att förbudet bl.a. ska omfatta 19 särskilt angivna produkter.

Förvaltningsrätten konstaterar att förbudet i Strålsäkerhetsmyndighetens föreskrifter om solarier och artificiella solningsanläggningar (SSMFS 2012:5) omfattar kosmetiska eller hygieniska produkter som är avsedda att appliceras på huden före solariebestrålningen och som kan förstärka den ultravioletta strålningens verkningar. Förbudet gäller för den som i sin verksamhet upplåter kosmetiskt solarium till allmänheten. Av utredningen i målet framgår att bolaget upplåter ett sådant solarium för allmänheten som omfattas av 12 § föreskrifterna. Förvaltningsrätten anser därmed att nämnden, med stöd av 8

kap. 6 § strålskyddslagen, haft grund för att meddela ett generellt förbud i detta avseende.

Nämndens beslut avser även 19 produkter, där det av beslutet framgår att dessa ska omfattas av förbudet. Bolaget gör gällande att de aktuella produkterna inte har de egenskaper som följer av 12 § föreskrifterna och att de därför fritt kan tillhandahållas. Av det dokument som är utfärdat av tillverkaren, och som bolaget åberopar i överklagandet, framgår bl.a. att produkterna är säkra och effektiva för att förstärka en till utseendet naturlig solbränna.

Förvaltningsrätten anser att produkter som påverkar bruningseffekten får anses ha sådana egenskaper att de kan förstärka den ultravioletta strålningens verkningar. Mot denna bakgrund instämmer förvaltningsrätten i nämndens bedömning om att de aktuella produkterna ska anses omfattas av 12 § föreskrifterna. Sammantaget har nämnden därmed haft grund för sitt beslut. Vad bolaget i övrigt anfört föranleder ingen annan bedömning. Överklagandet ska därmed avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga 2 (FR-03).

Eva Pedersen
Rådman

Nämndemännen Maija Balodis Karlsson, Gunnar Örneus och Yohannis Gebre Hiwot har också deltagit i avgörandet. Förvaltningsrättsnotarien Nils Karlsson har varit föredragande.

NACKA
KOMMUN

DELEGATIONSBeslut^{1 (6)}

2022-05-10

M-2022-315

§ 2022-352 MSN

Soliga Automater AB
Box 5052

194 05 Upplands Väsby

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
Avdelning 32

INKOM: 2022-05-24
MÅLN: 10850-22
AKTBIL: 3

Beslut om förbud och avgift m.m.

Sicklaön 151:I, Tan Express Nacka Forum

Beslut

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden beslutar att Soliga Automater AB med org.nr. 556925-0136, med verksamheten Tan Express i Nacka Forum:

1. har fullgjort anmälningsplikten för solarieverksamheten och kan bedriva verksamheten enligt anmälan, förutom enligt punkt 2.
2. förbjuds att tillhandahålla, sälja eller förmedla produkter som är avsedda att användas innan solning i solarium och som i märkning eller marknadsföring uppges bidra till att huden blir brun. Bland annat omfattas följande produkter, som verksamheten har:

Tan Express BLACK, Dark Sauna, Dark Tanning, exotic blend, lotion, 15 ml & större tub

Tan Express Triple & beauty, Tripple butter Bronzer, Dark Tanning Lotion, 15 ml

Tan Express HOT, Tingle Bronzer, Dark Tanning Lotion, 15 ml

Super Tan, Saffloweroil, Banana & caramel, bronzer, 15 ml

Super Tan, X-TAN MAN, accelerator, 15 ml

Super Tan, shimmering accelerator, sugary vanilla, 15 ml

Super Tan, bronzing accelerator, orange & pineapple, 15 ml

Super Tan, Cocoa butter brozer, choco & raspberry, 15 ml

Super Tan, Strawberry & vanilla, hemp bronzer, 15 ml

Super Tan, Peaches coconut cream, bronzing accelerator, 15 ml

Super Tan, Lemongrass & orange, collagen accelerator, 15 ml

Super Tan, Tropical Fruits, tingle deep bronzer, 15 ml

Super Tan, Dark Sauna, Thermo 20 bronzer, 15 ml

Super Tan, Triple bronzer, pineapple & mango, 15 ml

Super Tan, Hemp accelerator, frosted banana, 15 ml

Super Tan, Sinner, Tattoo fade protecting, tanning, accelerator, 15 ml

Super Tan, Pineapple & Mango, Triple bronzer, 200 ml

Super Tan, Dark Sauna, Thermo 20 bronzer, 200 ml

Super Tan, Papaya & pomegranate, Tingle bronzer, 200 ml

3. ska betala avgift för handläggning av anmälan av solarieverksamhet på 7 956 kr.

Beslutet gäller omedelbart även om det överklagas.

Lagstöd

Beslutet är taget med stöd av strålskyddslagen (2018:396) 7 kap 1§ pt 3, 8 kap 2§ pt 1 och 6§, och 10 kap 3 och 4 §, samt strålskyddsförordningen (2018:506) 8 kap 2§ pt 3 och 14 §. Beslutet baseras även på 10, 12 och 19 § Strålsäkerhetsmyndighetens föreskrifter (SSMFS 2012:5) om solarier och artificiella solningsanläggningar, samt Nacka kommuns Miljötaxa 2022, taxa för miljöbalkens och Strålskyddslagens områden.

Av strålskyddslagens framgår att den som bedriver en verksamhet eller sysselsätter någon med att utföra arbete där det används en teknisk anordning som kan alstra icke-joniserande strålning ska i den utsträckning som behövs från strålskyddssynpunkt och med hänsyn till verksamhetens eller arbetets art och andra förhållanden vidta de åtgärder och försiktighetsmått i övrigt som behövs för att hindra eller motverka skada på människors hälsa eller miljön.

Enligt strålskyddslagen får regeringen meddela föreskrifter om att den eller de kommunala nämnder som fullgör uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet ska utöva tillsynen i fråga om verksamheter med kosmetiska solarier som bedrivs inom kommunen. Tillsynsmyndigheten får även besluta de förelägganden som behövs för tillsynen och för att de som har skyldigheter enligt denna lag, föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen eller beslut som meddelats med stöd av lagen ska fullgöra dessa.

Beslut enligt strålskyddslagen ska gälla omedelbart om inte annat bestäms.

Enligt strålskyddslagen får tillsynsmyndigheten meddela föreskrifter om avgifter för en myndighetens tillsyn enligt denna lag och enligt föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen. I Nacka kommun är miljö- och stadsbyggnadsnämnden tillsynsmyndighet och avgifterna regleras av kommunens miljötaxa. Verksamheten ska även ersätta eventuella kostnader för provtagning och analys som den kommunala tillsynsnämnden har för tillsyn av verksamheten.

Den som planerar att starta en verksamhet där kosmetiskt solarium upplåts till allmänheten, måste enligt Strålsäkerhetsmyndighetens föreskrifter anmäla det till miljö- och stadsbyggnadsnämnden senast 6 veckor innan verksamheten ska starta. Enligt föreskrifterna är det inte tillåtet att tillhandahålla eller förmedla kosmetiska eller hygieniska produkter, som är avsedda att appliceras på huden före solariebestrålningen för att förstärka den ultravioletta strålningens verkningar, på solarium som upplåts till allmänheten.

Det här beslutet har fattats av gruppchef vid miljöenheten på uppdrag av miljö- och stadsbyggnadsnämnden (nämndens delegationsordning punkt M1.1 och M1.4).

Information till beslutet

Beslutet gäller omedelbart även om det överklagas. Det här beslutet kan överklagas, se sista sidan.

När miljö- och stadsbyggnadsnämnden handlägger anmälningar eller utövar tillsyn enligt strålskyddslagen, och dess förordningar och föreskrifter ska en avgift betalas till kommunen. Avgiften är 1 326 kronor per timme. Timavgift tas ut i förhållande till faktiskt nedlagd handläggningstid för inläsning av ärendet, kontakter med parter, samråd med experter och myndigheter, inspektioner, revisioner, provtagning och kontroller i övrigt, restid, beredning i övrigt i ärendet samt föredragning och beslut. Avgiftsbeslutet baseras på 6 timmars handläggning under perioden 19 februari 2022 till 10 maj 2022. För eventuell tillsyn efter det kan ny avgift tas ut, enligt nytt beslut.

Fakturan, som skickas senare, ska betalas även om ni överklagar beslutet. Om ni får rätt när ni överklagar betalar vi tillbaka pengarna.

Bakgrund

Den 19 februari 2022 kom en anmälan om att starta ny solarieverksamhet i Nacka Forum in från Soliga Automater AB till miljöenheten. Solariet ska vara obemannat med fyra solariebäddar och ett ståsolarium.

Miljöenheten gjorde den 28 april 2022 inspektion hos Tan Express i Nacka Forum i samband med att Soliga Automater AB började bli klara med byggnationen av den nya lokalen. Med vid inspektionen var Soliga Automater ABs VD. Vid inspektion kontrollerade miljöenheten UV-typ, rörskyltar, beteckning på rör, 18-årsgräns, varningsmärkning, SSM:s A3-affisch, exponeringsschema, längsta soltid för obemannade solarier, ögonskydd, avskärmning, verksamhetens egenkontrollrutiner för städning, hygien, kemikalier, avfall m.m.

I lokalen finns en varuautomat för försäljning till kunder av läsk och skyddsglasögon, men också ett flertal ”solkrämer” (krämer, kosmetiska produkter) som kan förstärka UV-strålningens effekter och krämer som ska användas innan kunden solar solarium. Krämerna marknadsförs på ett sätt som uppmanar till att användas i samband med solning (ex. en skylt på väggen med texten Glöm ej solkrämen!). Vid inspektionen meddelade Soliga Automater ABs VD att han skulle skicka skriftlig information om produkterna och miljöenheten skickade också e-post den 29 april till VD:n om att skicka information om de produkter som säljs i automaten (inte solskyddsglasögon & läsk).

Den 3 maj 2022 kommunicerades Soliga Automater AB en inspektionsrapport om bristerna som miljöenheten såg vid inspektionen den 28 april 2022 och bolaget fick möjlighet att yttra sig innan miljö- och stadsbyggnadsnämnden fattar beslut om förbud om produkterna.

Soliga Automater AB kom den 9 maj 2022 in med yttrande. I yttrandet framgår bland annat att verksamheten bedömer att Strålsäkerhetsmyndighetens föreskrifter om solarier och artificiella solningsanläggningar är för oprecis och saknar adekvata eller vetenskapliga termer och förklaringar som faktiskt går att förstå och följa för tillverkare och distributörer.

Verksamheten menar att det som är relevant är om produkterna kan förstärka den ultravioletta strålningens verkningar, och TanExpress beskriver att de dokument som tillverkaren har utfärdat visar att produkterna saknar de egenskaper som följer beskrivs av föreskrifterna. Därför har Soliga Automater AB för avsikt att fortsatt tillhandahålla produkterna.

Skäl till beslut

Anmälan av solarieverksamheten har gjorts i god tid innan start. De brister som miljöenheten såg vid inspektionen i samband med anmälan av solarieverksamheten var produkter i varuautomaten som ska säljas till kunder, ett flertal ”solkrämer” (krämer, kosmetiska produkter) som kan förstärka UV-strålningens effekter och krämer som ska användas innan kunden solar solarium.

Produkter som är avsedda att appliceras på huden innan solning och som kan förstärka solningens effekt får inte tillhandahållas enligt gällande lagstiftning. De solningsråd som ges, vad gäller rekommenderade tider, avser hud som är ren från kosmetika eller andra hudprodukter. Applicering av den här typen av produkter på huden inför solning kan därför påverka effekten så att de rekommenderade soltiderna inte längre är tillförlitliga och människor riskerar att ta skada.

I marknadsföringen av produkterna framgår att de ska användas innan man solar och i produkterna finns ”tingle, tanning, bronzer, accelerator” som sägs skapa bruningseffekt. På Strålsäkerhetsmyndighetens affisch "Råd för att skydda din hälsa" finns solinstruktioner där det bl.a. står - använd inte hudkrämer, smink eller medel som förstärker eller påskyndar solbränna.

När miljö- och stadsbyggnadsnämnden handlägger anmälningar ska en avgift betalas till kommunen, enligt kommunens miljötaxa. För anmälan av solarier betalas timavgift på 1 326 kronor per timme. Handläggningstiden i det här ärendet har under perioden 19 februari 2022 till och med 10 maj 2022 blivit 12 timmar. Med hänsyn till verksamhetens omfattning bedömer dock miljöchefen att 6 av dessa ska debiteras.

Beslutet är e-signerat, se text i marginal på första sidan

Tore Liljeqvist
Gruppchef
MoH-enheter/Miljöenheten
+4687188718
tore.liljeqvist@nacka.se

Om du vill överklaga beslutet

Om du vill överklaga detta beslut ska du skicka ditt överklagande till miljöenheten **senast tre veckor** från den dag du tog emot beslutet. Har ditt överklagande kommit in i rätt tid skickas handlingarna vidare till överinstans som bedömer ärendet. Miljöenheten kan också ändra beslutet om det visar sig innehålla felaktigheter.

Ange i överklagandet att du överklagar beslut § **2022-352 MSN**, varför du anser att beslutet är felaktigt samt vilken ändring du önskar. Ange namn, personnummer, postadress, telefonnummer och ärendenummer **M-2022-315** i överklagandet. Underteckna med din namnteckning.

Om något är oklart vänd dig till miljöenheten:

Telefon: 08-718 80 00

Postadress: Nacka kommun, miljöenheten, 131 81 Nacka

Mejladress: miljoenheten@nacka.se

Delgivningskvitto

Ärende/Handling

Beslut 2022-05-10 M-2022-315, § 2022-352 MSN

Datum (när du fick beslutet)

Namn-teckning

Namnförtydligande

Det här kvittot ska skickas tillbaka till miljöenheten så snart som möjligt. Du kan skicka tillbaka kvittot i svarskuvertet (portot är betalt).

Glöm inte att skriva datumet när du fick beslutet.

Nacka kommun, miljöenheten, 131 81 Nacka

Originalhandlingen är elektroniskt underskriven.

Hur man överklagar

FR-03

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av det skriftliga beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För en part som företräder det allmänna (till exempel myndigheter) räknas tiden alltid från den dag domstolen meddelade beslutet.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om du exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Så här gör du

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att kammarrätten ska

ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).

3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer hittar du på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.